

Va ser un dels
primers alumnes de la
titulació d'humanitats
de la UPF. Avui ha pres
el relleu de Carmen
Balcells al capdavant
de la seva totpoderosa
agència literària

GUILLEM D'EFÀK:

“No és fàcil ser el successor de Carmen Balcells”

“JA FA DOS ANYS DE TOT PLEGAT, i les coses no són tan fàcils com semblen –diu Guillem d'Efak, i subratlla el no amb un moviment de cap, alt i elegant, assegut i creuant les cames, xarrupant el suc, al pis de dalt del Velòdromo–: és que no és tan senzill, ser el successor de Carmen Balcells a l'agència. No senyor”. Guillem d'Efak (Barcelona, 1975), fill, evidentment, del cantautor manacorí, va ser saludat pel sector del llibre i per la cultura en general, el 2013, com el jove successor de Carmen Balcells (designat per ella mateixa) per liderar la transició al capdavant d'una de les principals agències literàries del món, cobejada per totes les altres grans. La realitat, però, és que Balcells, de 85 anys, continua sent un belluguet ben actiu; i els bellugquets se senten immortals i no pensen en successions. De petit va interpretar el Dídac del *Mecanoscrit del segon origen* de Pedroló, però aquí mateix és ara un Laurence Fishburne que fa de Morfeo, i que m'ofereix dues píndoles, una de blava i una de vermella, la que ens ho farà saber tot. “No ho podràs explicar”, adverteix. Almenys no tot.

La teva història s'assembla a la de 'Charlie i la fàbrica de xocolata'. Inesperadament, Willy Wonka et va escollir per succeir-lo...

G.D.E. Hem d'acceptar que va ser molt intuïtiu. La Carmen és la persona amb més realisme màgic que conec. Va dir que era jo i ja està.

S'havia documentat sobre tu, segur...

G.D.E. Menys del que sembla. Per exemple, la meua experiència única laboral en el món del *publishing* era a Tria Llibres, una petita editorial d'impressió sota demanda, i ella no la coneixia.

Com valeres aquests anys?

G.D.E. Tenia tres reptes: guanyar-me la confiança dels autors, la dels nostres treballadors i la del sector. Crec que tots tres els he superat. Era una feina que em podia venir gran, però me n'he sortit. Els autors em fan costat, tinc un gran equip.

Quina és, ara, la teva missió a l'agència?

G.D.E. Assegurar-ne la continuïtat i aconseguir que el llegat de la Carmen es prolongui. Començar una certa renovació, millorar els serveis als representats. Un autor dedica anys a escriure un llibre, i nosaltres li cobrem un

percentatge; hem de justificar molt bé per què.

Amb internet i el canvi d'hàbits de consum el sector del llibre s'està transformant i sembla que està perdent volum de negoci.

G.D.E. És evident que s'ha esmicolat la lògica de mercat en què va néixer la nostra agència. En un ecosistema on estàs més ben adaptat que ningú i ets el dominant, si canvia l'ecosistema, ets el que més pateix. Nosaltres en el món editorial som un mamut. És evident que el Vargas Llosa d'ara, o el García Márquez d'ara, no vénen a Balcells, no ens perceben com a necessaris.

Vas estudiar humanitats a la Pompeu en un moment emblemàtic: els primers anys de la titulació.

G.D.E. Era un moment molt significatiu. Tot era experimental, en un ambient de petit comitè, al carrer Balma, que era com estar en un institut. Era molt domèstic i urbà, i vam tenir la sort de tenir una generació de professors irrepitible, Claudio Guillén, Fontana, Termes, Argullol, Fernández Buey... Tots jubilats... o morts, una generació de savis. Va ser un privilegi.

Encara es planteja, potser més que mai, el debat de les sortides professional de les humanitats: la carrera et va preparar?

G.D.E. Indiscutiblement sí; una universitat són els professors i els companys. I jo recordo molt positivament les dues coses. Ja deien aleshores que no hi havia sortides. Però la gràcia de les humanitats és que et donen un bagatge que després et serveix per enfocar qualsevol tipus de feina.

Com veus des de l'agència la literatura que es fa ara i l'evolució del gust literari?

G.D.E. Hi ha una cosa que són les modes: això ens preocupa poc a l'agència perquè tenim un catàleg de clàssics i d'autors de qualitat. En general, el que hi ha ara és un problema important de percepció del valor de la literatura. Paguem 20 euros per dos gintònics, però no paguem 20 euros per un llibre. Això li passa a una gran part del nostre mercat potencial, que no s'incorpora al consum cultural.

Creus que l'arribada de l'e-book ajudarà?

G.D.E. La teoria diu que sí, però a la pràctica no està passant. L'e-book era una oportunitat per captar nou públic però no hi ha un nou lector que hagi arribat pel llibre electrònic. Com a molt hi ha un transvasament. Però sóc optimista: tenim una oportunitat si som valents i ens decidim a explotar les possibilitats tecnològiques.

Creus que la indústria pot confiar, com a model de negoci, en el gust per l'experiència literària?

G.D.E. No. Ni el sector del llibre... ni la societat! La introspecció, la concentració, la lectura detinguda... tot això està perdut. Ara és la multipantalla, la immediatesa. Coneixem moltes coses que abans no hauríem conegut, però sense aprofundir-hi. ■

BIBLIOTECA D'EFÀK

Demanen a Guillem d'Efak alguna recomanació literària.

Ens confessa que li agraden molt les tragèdies d'Eurípides. “No para de sorprendre'm la seva contemporaneïtat”, assegura. També explica que gaudeix molt llegint llibres en llengües estrangeres que parla però no domina: “Resulta bo fer l'esforç d'anar a la versió no traduïda. Llegir, per exemple, Shakespeare en anglès és una revelació, la música dels versos...” Del catàleg de l'agència destaca *El amor en los tiempos del cólera*, de Gabriel García Márquez: “Per a mi, el millor llibre que tenim”. I acaba reivindicant la poesia valenciana de Vicent Andrés Estellés.

per David Vidal

CÈLIA ATSET

Guillem D'Efak